

Decentralisering af svømmeundervisningen

Kort resumé: Forslaget indebærer en decentralisering af ansvaret for svømmeundervisningen i Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF). Med forslaget investeres der i kompetenceudvikling af lærere, så skolerne selv kan bemande svømmeundervisningen, mens den centrale enhed Svømmeskolen nedlægges. Investeringsforslaget giver en effektivisering på 6,7 mio. kr. varigt fra 2028.

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Københavns Kommune har i dag en centraliseret model for svømmeundervisning, hvor Svømmeskolen på Bellahøj Skole planlægger og gennemfører undervisningen for skolerne. Denne model adskiller sig fra praksis i de fleste andre kommuner og indebærer en højere omkostning.

Forslaget indebærer, at Svømmeskolen nedlægges, og at ansvaret for selve svømmeundervisningen overgår til de enkelte skoler. Skolernes egne lærere opkvalificeres til at varetage undervisningen, mens administrative opgaver som halleje og transport fortsat håndteres centralt i forvaltningen.

Modellen svarer til praksis i andre kommuner og understøtter en mere enkel organisering med klar ansvarsfordeling.

Erfaring fra justeringer på området viser, at ændringer i rammerne for svømmeundervisningen kan skabe uklarhed om ansvarsfordelingen. I forbindelse med en tidligere justering af kilometergrænsen for buskørsel oplevede forvaltningen, at skolerne rettede henvendelse flere steder, hvilket medførte ekstra koordinering og behov for efterfølgende afklaringer. Erfaringen understreger vigtigheden af en entydig placering af ansvar og klare kontaktflader, og med dette forslag placeres ansvaret for undervisningen direkte hos skolerne, mens administrative opgaver fortsat forankres centralt, hvilket sikrer, at erfaringer og beslutningskompetence samles ét sted og minimerer risikoen for uklarhed.

Sikkerhedsstandarder og bemanning

Svømmeundervisningen skal leve op til gældende sikkerhedsstandarder, herunder krav om én voksen med livreddningskompetencer pr. påbegyndte 15. elev. Skolerne skal selv stille med både en mandlig og en kvindelig lærer til undervisningen, som også har ansvar for opsyn i omklædningsrummene. Hvis der er over 30 elever, kræves mindst tre voksne. I offentlige svømmehaller kan de livreddere, som i forvejen er til stede i hallerne, fungere som den ekstra voksen. I de tre skolesvømmehaller, hvor der ikke er livreddere, skal skolerne selv stille med en ekstra ressource, afhængigt af elevgruppens størrelse.

Den nye organisering medfører, at skolernes lærere og ledelse får det fulde ansvar for planlægning og gennemførelse af svømmeundervisningen. Opkvalificeringen af lærerne håndteres centralt, mens undervisningen integreres i skolernes øvrige planlægning. Det kan bidrage til en mere sammenhængende undervisning og øget kontinuitet for eleverne, som undervises af kendte lærere.

Kompetenceudvikling

Der afsættes midler til kompetenceudvikling af skolelærere gennem en svømmelære-uddannelse med livreddercertifikat målrettet folkeskolelever. Målet er, at hver skole uddanner mindst 4 lærere, hvilket vurderes tilstrækkeligt til at dække behovet på 4- og 5. klassetrin, hvor svømmeundervisningen typisk foregår. Der afsættes desuden midler til skolerne til løbende vedligeholdelse af svømmekompetencerne på skolerne. Uddannelsen gennemføres af DGI København og skal sikre, at skolerne efterfølgende selv har de nødvendige kompetencer.

Administrative opgaver omkring halleje og buskørsel forankret centralt i forvaltningen, så skolerne ikke pålægges yderligere administrative opgaver og sikrer, at der er en smidig og effektiv logistik på tværs af kommunen.

Bemærkninger fra faglige organisationer

Københavns Lærerforening (KLF) har tidligere udtrykt bekymring for, at decentralisering kan medføre tab af faglig viden og kvalitet. Med forslaget er der derfor afsat midler til opkvalificering af skolernes lærere i svømmeundervisning på folkeskoleniveau for at understøtte kvaliteten.

KLF peger desuden på, at skolerne på nuværende tidspunkt har flere samtidige indsatser, herunder arbejdet med mangfoldige børnefællesskaber, samt at der ikke er afsat midler til eventuelle merudgifter til lærerressourcer i tilfælde, hvor skolerne skal stille med flere lærere ved store hold. Forvaltningen vurderer, at behovet for ekstra lærerressourcer kun vil forekomme i begrænset omfang.

Forvaltningen har også kontaktet Skolelederforeningen Københavns Kommune (SKK), der ikke på nuværende tidspunkt havde kommentarer til forslaget.

Implementeringsplan

Uddannelsen af lærerne begynder i august 2026 og gennemføres frem til august 2027 med parallelle forløb, hvor lærerne vil blive uddannet løbene. For at sikre, at de skoler med størst behov hurtigt opnår fuld kapacitet, prioriteres lærere fra skoler med mange elever, der skal undervises i svømning. Fra skoleåret 2027/2028 vil alle skoler have de nødvendige kompetencer internt til at varetage svømmeundervisningen, og Svømmeskolen ophører.

2. Økonomi

Effektivisering

Ved at nedlukke den centrale enhed Svømmeskolen på Bellahøj og placere ansvaret for svømmeundervisningen på skolerne, opnås der en varig effektivisering på 12 årsværk i forbindelse med svømmelærerne tilhørende Bellahøj på 6,7 mio. kr. Der er indregnet en stigende profil fra 2027 og 2028, hvor der i august 2027 er regnet med 5/12-effekt, så det følger skoleåret.

Varig drift

For at sikre, at svømmekompetencerne fastholdes på skolerne, afsættes der 300.000 kr. årligt fra 2028 til uddannelse ved udskiftning af lærere mv.

For at undgå at pålægge skolerne unødige administrative byrder, vil det administrative arbejde med svømmeundervisning – herunder leje af busser og haller – blive håndteret centralt. De midler, der i øjeblikket er afsat til Svømmeskolen i denne forbindelse, vil blive overført til BUF's centrale administration, som fremover vil varetage opgaven.

Investering

For at opretholde svømmeundervisningen i København er det afgørende at tilføre skolerne ekstra ressourcer. Dette indebærer opkvalificering af flere lærere, som skal gennemgå svømmeuddannelse og livredderkursus. I alt afsættes midler til uddannelse af 300 lærere, svarende til ca. fire lærere pr. skole, for at sikre tilstrækkelig kapacitet til at håndtere svømmeundervisningen på 4. og 5. klassetrin. Der kan dog være variationer mellem skolerne; nogle vil kunne stille med tilstrækkeligt kvalificeret personale uden yderligere opkvalificering, mens andre kan have behov for at uddanne flere lærere.

Den samlede investering i opkvalificeringen af lærerne beløber sig til 1,0 mio. kr. Hertil kommer en udgift på 384.000 kr. til leje af bassiner i DGI-Byen. Der forventes desuden behov for vikardækning under lærernes uddannelse. Uddannelsesforløbene består af fire moduler med en samlet varighed på 20 timer, hvor 15 lærere deltager pr. forløb. Det er beregnet, at vikardækningen i alt vil koste 2,9 mio. kr. fordelt over 2026-2027. Endelig forventes transportomkostninger for lærerne i forbindelse med uddannelsen at udgøre ca. 500.000 kr. i uddannelsesperioden.

Da der er variation i, hvor mange svømmelærere de forskellige skoler har brug for, placeres og administreres investeringsmidlerne centralt. Det sikrer budget til de skoler, der har behov for midlerne.

Der afsættes et centralt årsværk fra 2026-2027 til at håndtere implementeringen og koordinere kompetenceudviklingen af svømmelærere på tværs af skolerne, samt bistå implementeringen af den nye praksis for skoleledere, så der sikres en smidig overgang. Det forventes, at der kan ansættes i maj, hvor man kan påbegynde arbejdet, og derfor er der medregnet 8/12-dele i 2026.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

Årshovedoversigt over sløjgets samlede økonomiske konsekvenser

	1.000 kr. 2027 p/l						
	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering af svømmelærere på Bella-høj Skole	Service		-2.915	-6.995	-6.995	-6.995	-6.995
Varig drift til skolerne af svømmeundervisning	Service			300	300	300	300
Samlet varig ændring			-2.915	-6.695	-6.695	-6.695	-6.695
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Kompetenceudvikling (svømmeuddannelse og livredderkursus til skolelærere)	Service	531	531				
Leje af bassiner i DGI Byen	Service	192	192				
Vikardækning	Service	1.541	1.541				

Transport	Service	250	250				
Centralt årsværk til implementering	Service	438	273				
Samlede implementeringsomkostninger		2.951	2.787				
Samlet økonomisk påvirkning		2.951	-128	-6.695	-6.695	-6.695	-6.695
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	3						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	3						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen

udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger på folkeskoler påbegyndes	Der påbegyndes kompetenceudvikling af lærere og pædagoger, så skolerne selv kan gennemføre svømmeundervisning	Organisation & Politik	August 2026
Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger på folkeskoler er færdiggjort	Der er gennemført kompetenceudvikling af lærere og pædagoger, så skolerne selv kan gennemføre svømmeundervisning	Organisation & Politik	August 2027
Kvaliteten om mængden af svømmeundervisning opretholdes	Registrere og sammenligne det samlede antal gennemførte svømmelektioner før og efter decentraliseringen	Organisation & Politik	August 2028
Realisering af effektiviseringer			
Lukning af Svømmeskolen på Bellahøj Skole			August 2027

4. Risikovurdering

Den samlede risiko ved forslaget vurderes som lav.

Enkelte skoler kan opleve udfordringer med at stille tilstrækkeligt mange lærere med relevant uddannelse. Forslaget tager højde for dette ved at placere investeringsmidlerne centralt, så skoler med større behov kan opkvalificere flere lærere end gennemsnittet. Samtidig forventes mange skoler allerede at kunne stille med relevante ressourcer, hvilket samlet set begrænser risikoen for driftsmæssige udfordringer.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

☐ Ja (Hvis ja:) [Angiv titel på innovationsforslag] [Angiv vedtagelsestidspunkt (budget XXXX/OFS XXXX-XXXX)]

☐ Nej

5. Effektivisering på administration

Økonomiudvalget har tidligere vist interesse for reduktion af kommunens administrative udgifter, senest med målsætningen om at finde administrative effektiviseringer for 30 mio. kr. på tværs af udvalg. Effektiviseringer på administration skal derfor angives. Indeholder forslaget ikke effektiviseringer på administration slettes tabellen, og i stedet skrives følgende "Forslaget indeholder ikke effektiviseringer på administration"

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2027 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45						
Effekt på øvrige administrative udgifter						
Varige ændringer totalt, administration						

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Nej	Angiv dato for godkendelse. Alle forslag skal godkendes i deres endelige form af Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen inden udvalgsgodkendelse.

Tabel 5. Inddragede samarbejdspartnere

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget
Beskriv, hvordan relevante samarbejdspartnere inddrages i forslaget (Slet, hvis det ikke er relevant). Det kan fx være: - KS/KIT - KEJD - Kategoriejær (indkøb) - hvis der er overlap eller tvivl om overlap til fremtidens indkøb skal kategoriejær høres - andre relevante forvaltninger eller enheder.

Slet herunder gerne kredse og udvalg, der ikke er relevante

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
Ejendomsfaglig vurdering	Nej	Alle forslag, der indeholder ændrede m2-behov, herunder: - nye m2 – nyt lejemål, nybyggeri og tilbygning - samlokalisering - til- og fraflytning af lejemål - ændring af eksisterende lejemål skal have en ejendomsfaglig vurdering inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af investeringsforslaget. Sendes til: OKFDL Budgetkoordinering
Økonomikredsen	Nej	Alle forvaltningsspecifikke forslag skal vurderes i Økonomikredsen med henblik på udbredelsespotentialer til andre forvaltninger. Angives i oversigt over forvaltningsspecifikke forslag til kommende forhandlinger.
Koncern-IT	Nej	Alle nyanskaffelser af it-systemer skal vurderes af Koncern IT inden IT-anskaffelsen, men ikke inden CFØ's godkendelse.
MED-udvalg	Nej	
HR-kredsen	Nej	Alle investerings- og effektiviseringsforslag, som indeholder effektiviseringer på arbejdsgiverområdet, skal have været i høring i HR-kredsen inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af forslaget.
Velfærdsanalytisk vurdering	Nej	Forslag med effektiviseringer på overførsler mv. skal vurderes i forhold til om: 1) forslaget er evidensbaseret, 2) det er godtgjort, at forslaget vil resultere i varige gevinster for Københavns Kommune, 3) lignende indsatser, herunder i andre forvaltninger, er tænkt tilstrækkeligt ind i investeringsforslaget 4) forvaltningens forslag til opfølgning på investeringsforslaget er tilstrækkeligt i forhold til at sandsynliggøre, at effekterne realiseres eller om der er behov for en separat evaluering.